

En beundringsværdig foregangskvinde takker af

Af Tina Juul Madsen, Christian Lerche og Morten Steen Sørensen

I dag anvender vi opgravningsfrie metoder til lednings- og kabelarbejder som den største selvfølgelighed. Vi ved, kvaliteten er i top, for vi kræver det udført efter et standardiseret udbudsmateriale, som bygherre og entreprenør har udarbejdet i fællesskab, og vi kræver det underlagt stikprøvekontrol i en kontrolordning. Vi har værktøjer til at sikre et stærkt arbejdsmiljø, beregne levetider, inddrage samfundsomkostninger og bæredygtighed og håndtere det i risiko- og mulighedsanalyser. Sådan har det ikke altid været.

En af de personer, der virkelig har været i front med at sikre denne høje kvalitet, er Gerda Hald, chef for Plan og Projekt hos VandCenter Syd i Odense. Gerda har nu valgt at takke af, og i den forbindelse er det vel meget naturligt at reflektere over, hvilken betydning hun har haft for den afløbsbranche, som hun nu forlader. Især, fordi hun om nogen skal takkes for, at vi er der i dag kvalitetsmæssigt, hvor vi kan bringe No-Dig produkterne ind i vores løsningsforslag fuldt på højde med andre mere traditionelle løsninger.

Da entreprenørfirmaet Per Aarsleff A/S i 1980'erne bragte strømpeforingen ind i den danske afløbsbranche, opstod der hurtigt et behov for dels af sikre høj, ensartet kvalitet i brug af disse produkter, dels af sikre en måde at dokumentere det på. Stor forudseenhed hos få koryfæer skabte grundlaget for, at produkter som Fotomanualen, DanDas (dengang DAS) og ikke mindst de tre kontrolordninger for TV-inspektion, ledningsrenovering og styre underboringer blev en realitet.

Udover Per Aarsleff A/S er det Teknologisk Institut og de 4 største kommuner, der har bidraget væsentligt til denne succes, og tidligt kom Gerda Hald som repræsentant for

daværende Odense Kommune med i dette arbejde.

Det var specielt de opgravningsfrie renoveringsmetoder og deres mange fordele ved brug i de travle, trafikerede og handelsprægede city-områder, der først fik hendes fokus. I de tidlige år, hvor mange definitioner, dimensioneringskriterier, anvendelsesmuligheder og bygherrekrav skulle forenes, stillede Gerda på forbilledligvis sit afløbssystem i Odense til rådighed for de forskellige leverandører. Vi vil simpelthen ikke være der, hvor vi er i dag, hvis ikke der havde været denne legeplads for metodeudvikling i praksis herhjemme.

En ting er dog at få afprøvet forskellige metoder, men næsten mere vigtigt er det at få formidlet resultaterne af de mange forsøg. Derfor kiggede man til Sverige, som havde stiftet en forening, der med udvidelser fra dansk og norsk-side blev til Scandinavian Society of Trenchless Technology, i daglige tale SSTT. Denne forening har på mange niveauer været forløberen for den nuværende danske forening, NoDig infra.

Gerda kom hurtigt med i bestyrelsen af SSTT og blev først næstformand og herefter formand, hvor hun på kyndig vis gennem mange år var foregangskvinde for kvalitetssikring, bæredygtighed, gennemsigtighed og tillid, egenskaber som hun også efterfølgende har dyrket til perfektion i mange forskellige partneringsammenhænge.

Arbejdet i SSTT blev også fulgt op internationalt. Den skandinaviske forening, SSTT, var en del af

den internationale ISTT, som på daværende tidspunkt virkede som paraplyorganisation for 25-30 lignende nationale foreninger spredt over hele verden. Gerda fik plads i ledelsen af den internationale organisation, i øvrigt som eneste kvinde. Hun fik sat SSTT på verdenskortet, og såvel afvikling af internationale konferencer, temadage og kursusaktiviteter, udarbejdelse af No-Dig Guide som udgivelsen af tidsskriftet NoDig-info gav genlyd langt ud over landets grænser.

Da det skandinaviske fællesskab viste sig at glide fra hinanden, var Gerda med til at skabe grundlaget for det NoDig infra, vi kender i dag. Der er ingen tvivl om, at det at kunne mødes fysisk for at udveksle erfaringer og prøve nye ideer af, er noget, der lægger Gerda nært, og at denne værdi opnås bedst gennem en stærk, national forening til glæde for alle deltagende parter.

Det har også afspejlet sig i de arbejdsformer, som Gerda og VandCenter Syd har været garanteret for gennem de seneste mange år, hvor partnering, baseret på gensidig tillid og respekt mellem alle deltagende parter, har været omdrejningspunktet. Også her har disse samarbejds måder været dyrket til perfektion og været omtalt på utallige temadage og konferencer, for udbredelse af viden til glæde for andre har hun altid set som en væsentlig del af den samlede pakke.

For Gerda var det indbegrebet, at der var et væld af fordele ved renoveringsmetoder som strømpeforing, rørspængning og tunnelering. Men hun gjorde også meget ud af at fortælle, at produktet ikke var bedre end kvaliteten af det arbejde, der blev udført. Derfor var Gerda naturligt nok den første formand for kontrolordningen for ledningsrenovering, hvor hun gennem de maksimale 6 år, man kunne sidde i dette udvalg, fik opstillet procedure og kontroller, som kunne sikre en ensartet høj kvalitet i de installationer, der blev udført over hele landet.

Og det blev en succes. En succes, som her 20-30 år senere er en selvfølgelighed. Vi har No Dig-metoderne med i værktøjskassen fuldt ud på linje

med mange andre, ældre og mere traditionelle løsninger. I dag tænker vi ikke mere over det, men havde det ikke været for Gerda Hald, havde vi ikke stået med så robust en afløbsbranche, som vi faktisk har i dag. Og det er da værd at kippe med flaget for.

Så, når en af de mest sympatiske og selvopofrende kolleger i vores branche stopper, er det vel acceptabelt, nogen vil måske gå så langt at kalde det rettidig omhu, at sige tak for indsatsen på en måde, som forhåbentligt kan blive husket for fremtiden, til en af No-Dig branchens største og mest velrenommerede personer. Og det være hermed gjort – TAK, Gerda.

Så er det nu

Af Erling Holm, Erling Holm Aps

Forleden havde jeg endnu engang brug for et professionelt og erfarent indlæg om anvendelse af NoDig til en konference. Straks var Gerda i mine tanker; men Gerda returnerede på min mail, at hun ville lige inden konferencen være gået på pension, så det passede ikke. Ærgerligt; for med Gerda har jeg altid været sikker på gode og relevante erfaringer og synspunkter.

Ved anvendelse af NoDig har Gerda og Odense Vandselskab / VandCenter Syd altid har været en professionel og visionær samarbejdspartner. I NoDigs børneår i Danmark kunne entreprenører næsten altid være sikker på at kunne finde en velegnet ledning til test af nye metoder og forbedringer af installationer mv. Kvalitet, kontrolordninger, arbejdsmiljø, bæredygtighed, færre gener ved NoDig end ved traditionel opgravning / samfundsomkostninger har været i fokus.

Mit samarbejde med Gerda har ud over NoDig-metoder, SSTT og NoDig Info haft mange andre grene.

Ikke mindst i udviklingen af Odense Vandselskabs nye organisation, som blev til VandCenter Syd, har vi haft samarbejder. Samarbejder der sammen med VandCenter Syds ledelse blev til andre organisationsændringer og udvikling af den, mig bekendt, mest omfattende projekthåndbog i den danske VA-branche med fokus på kvalitet i det daglige arbejde. Herunder udbud af NoDig-arbejder.

Det er også VandCenter Syds og Gerdas fortjeneste, at der allerede lige efter årtusindskiftet kom fokus på partnering. Vel at mærke partnering med fokus på ligeværdigt samarbejde mellem entreprenør, rådgivning og bygherre. Meget sigende er Gerdas formuleringer ved evalueringen af et vore gode samarbejder om partnering: "Partnering er kun en succes, når alle parter har succes" og "Vigtigt, at vi selv gik foran med at vise tillid".